

Na osnovu člana 5. Odluke o načinu polaganja javnog i stručnog ispita ("Službeni glasnik BiH", broj 96/07) i člana 16. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02), Agencija za državnu službu donosi

PRAVILNIK
O PROGRAMU POLAGANJA JAVNOG ISPITA
DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Pravilnika)

(1) Ovim Pravilnikom propisuje se program polaganja javnog ispita, odnosno utvrđuju se gradivo i pravni izvori, kao i literatura za predmete koji su obuhvaćeni javnim ispitom.

(2) Kandidati prijavljeni na radna mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine polažu javni ispit u skladu sa odredbama Odluke o načinu polaganja javnog i stručnog ispita ("Službeni glasnik BiH", broj 96/07) i u skladu sa odredbama ovog Pravilnika.

Član 2.

(Polaganje ispita)

Prilikom polaganja, kandidatu se postavljaju pitanja u okviru oblasti, odnosno po pravilu iz dijelova oblasti propisanih ovim Pravilnikom.

Član 3.

(Oblasti ispita)

Javni ispit se polaže iz sljedećih oblasti:

- a) osnove ustavnog sistema Bosne i Hercegovine;
- b) osnove sistema državne uprave Bosne i Hercegovine;
- c) upravni postupak i upravni spor;
- d) osnove radnih odnosa;
- e) kancelarijsko poslovanje u organima uprave;
- f) finansiranje institucija Bosne i Hercegovine;
- g) osnove evropskih integracija.

DIO DRUGI - DIJELOVI OBLASTI POLAGANJA

Član 4.

(Podjela oblasti)

Gradivo iz oblasti javnog ispita dijeli se na dijelove, saglasno pravnim izvorima i literaturi za svaku od oblasti.

Član 5.

(Dijelovi oblasti - gradivo i pravni izvori)

1. Osnove ustavnog sistema Bosne i Hercegovine

Gradivo:

- opće karakteristike Bosne i Hercegovine kao države (demokratska načela, sastav, kretanje roba, usluga, kapitala i osoba, glavni grad, simboli i državljanstvo);
- ljudska prava i osnovne slobode;
- nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine;
- nadležnosti entiteta;
- dodatne nadležnosti Bosne i Hercegovine;
- Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine (Predstavnički dom i Dom naroda - izbor, mandat, sastav, način odlučivanja i nadležnosti);
- Predsjedništvo Bosne i Hercegovine (izbor, mandat, sastav i nadležnosti);
- Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (imenovanje, mandat, sastav i nadležnosti);
- Stalni komitet (sastav i nadležnost);
- Ustavni sud Bosne i Hercegovine (sastav, način izbora i odlučivanja i odluke);
- Centralna banka Bosne i Hercegovine (sastav i nadležnosti);
- osnove ustavnog sistema Federacije Bosne i Hercegovine (opće karakteristike, sastav, zakonodavna, izvršna i sudska vlast);
- osnove ustavnog sistema Republike Srpske (opće karakteristike, zakonodavna, izvršna i sudska vlast).

Pravni izvori:

- Ustav Bosne i Hercegovine (Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini - Aneks IV).
- Ustav Federacije Bosne i Hercegovine sa amandmanima ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02 i 63/03).
- Ustav Republike Srpske sa amandmanima ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 21/92, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 31/02 i 31/03).

2. Osnove sistema državne uprave Bosne i Hercegovine

Gradivo:

- Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (sastav, imenovanje, odobravanje i smjenjivanje, način rada i odlučivanja);
- uredi, službe i radna tijela Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (stalna tijela, privremena tijela);
- odnosi Vijeća ministara i drugih tijela u Bosni i Hercegovini (odnosi sa Parlamentarnom skupštinom Bosne i Hercegovine, odnosi sa drugim tijelima);
- ministarstva Bosne i Hercegovine (broj i nadležnosti);
- pojam uprave institucija Bosne i Hercegovine;
- poslovi uprave (izvršavanje zakona i drugih propisa, obavljanje upravnog nadzora, donošenje propisa, predlaganje i davanje preporuka u pogledu zakona i drugih propisa, odgovaranje na pitanja zakonodavne i izvršne vlasti, obavljanje drugih upravnih i stručnih poslova);
- povjeravanje javnih ovlaštenja;
- odnos organa uprave prema Parlamentarnoj skupštini;

- odnos organa uprave prema Vijeću ministara;
- međusobni odnosi organa uprave;
- odnos organa uprave prema izvršnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH;
- odnosi organa uprave prema ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine;
- odnosi organa uprave prema javnim korporacijama, komorama, javnim preduzećima (društvima), agencijama i drugim pravnim licima BiH;
- odnos organa uprave prema strankama;
- načela organizacije organa uprave;
- osnivanje i vrste organa uprave Bosne i Hercegovine;
- pravilnik o unutrašnjoj organizaciji organa uprave (sadržaj i način donošenja);
- rukovođenje organima uprave;
- rukovodilac organa uprave i njegovi zamjenici (imenovanje i smjenjivanje, ovlaštenja i odgovornosti);
- rukovodeći službenici i službenici s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima (postavljanje, smjenjivanje i ovlaštenja);
- odgovornost rukovodioca organa uprave i njegovih zamjenika;
- inspekcijski nadzor (ko obavlja inspekcijski nadzor, pokretanje postupka, ovlaštenja inspektora, vrste upravnih mjera);
- upravna inspekcija;
- sredstva za rad organa uprave;
- propisi i drugi akti organa uprave.

Pravni izvori:

- Zakon o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07 i 81/07).
- Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 5/03, 42/03, 26/04, 42/04 i 45/06).
- Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02).

3. Upravni postupak i upravni spor

Gradivo:

(1) Upravni postupak:

- vađenje zakona, posebni postupci i supsidijarna primjena zakona;
- osnovna načela upravnog postupka;
- nadležnost (stvarna i mjesna nadležnost, sukob nadležnosti, službena osoba ovlaštena za vođenje postupka i za rješavanje, pravna pomoć, izuzeće);
- stranka i njeno zastupanje (pojam stranke, procesna sposobnost i zakonski zastupnik, vrste zastupnika, zajednički predstavnik i punomoćnik);
- komuniciranje organa i stranaka (podnesci, pozivanje, zapisnik, razgledanje spisa i obavještanje o toku postupka);
- dostavljanje pismena (način dostavljanja, obavezno lično dostavljanje, posebni slučajevi dostavljanja, dostavnica i pogreške u dostavljanju);
- rokovi (vrste i računanje rokova);
- povratak u pređašnje stanje (uvjeti, rokovi i odlučivanje o povratu u pređašnje stanje);
- održavanje reda;
- troškovi postupka (troškovi organa i stranaka, oslobađanje od plaćanja troškova);
- pokretanje postupka i zahtjevi stranaka (pokretanje postupka, izmjena zahtjeva i odustajanje od zahtjeva, poravnanje);

- postupak do donošenja rješenja (zajedničke odredbe, skraćeni postupak, poseban ispitni postupak, prethodno pitanje, usmena rasprava);
- dokazivanje (opće odredbe, isprave, uvjerenja, svjedoci, izjava stranke, vještaci, tumači i prevodioci, uviđaj);
- rješenje (organ koji donosi rješenje, oblik i sastavni dijelovi rješenja, vrste rješenja, rok za izdavanje rješenja, ispravljanje grešaka u rješenju);
- zaključak;
- žalba (pravo žalbe, nadležnost organa za rješavanje po žalbi, rok za žalbu, sadržaj žalbe, predavanje žalbe, rad prvostepenog organa po žalbi, rješavanje drugostepenog organa po žalbi, žalba kad prvostepeno rješenje nije doneseno u zakonskom roku, rok za donošenje rješenja po žalbi);
- vanredni pravni lijekovi (obnova postupka, mijenjanje i poništavanje rješenja u vezi sa upravnim sporom, zahtjev za zaštitu zakonitosti, poništavanje i ukidanje rješenja po pravu nadzora, ukidanje i mijenjanje pravomoćnog rješenja uz pristanak ili na zahtjev stranke, vanredno ukidanje rješenja, oglašavanje rješenja ništavnim, pravne posljedice poništavanja i ukidanja);
- izvršno rješenje i zaključak;
- administrativno izvršenje;
- izvršenje nenovčanih obaveza;
- izvršenje radi osiguranja i privremeni zaključak o osiguranju.

(2) Upravni spor:

- pojam upravnog spora;
- pravo na pokretanje upravnog spora;
- nadležnost za rješavanje upravnog spora;
- upravni akti protiv kojih se može voditi upravni spor;
- akti protiv kojih se ne može voditi upravni spor;
- pobijanje upravnog akta (razlozi za pobijanje);
- pokretanje upravnog akta (tužba, rok i sadržaj tužbe);
- odluke suda u upravnom sporu (presude i rješenja);
- vanredni pravni lijekovi (zahtjev za ponavljanje postupka, zahtjev za preispitivanje sudske odluke i zahtjev za zaštitu zakonitosti);
- obaveznost presuda;
- postupak zaštite sloboda i prava zagarantiranih Ustavom.

Pravni izvori:

- Zakon o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04 i 88/07).
- Zakon o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02 i 88/07).

4. Osnove radnih odnosa

Gradivo:

(1) Radni odnosi zaposlenika u institucijama Bosne i Hercegovine:

- osnovni pojmovi vezano za zaposlenike institucija Bosne i Hercegovine;
- prijem u radni odnos;
- javni oglas;

- ugovor o radu (ugovor i uvjeti za zaključivanje ugovora, podaci koji se ne mogu tražiti, ugovor na neodređeno i određeno vrijeme i probni rad);
- radno vrijeme;
- odmori i odsustva;
- zaštita zaposlenika (žena i materinstva, privremeno i trajno nesposobnih za rad);
- plaće i naknade;
- obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje uz rad;
- pripravnici i volonterski rad;
- stručni ispit;
- izumi i tehnička unapređenja zaposlenika;
- disciplinska odgovornost;
- naknada štete;
- prestanak ugovora o radu;
- ostvarivanje prava i obaveza iz radnog odnosa zaposlenika (odlučivanje o pravima i obavezama iz radnog odnosa, zaštita prava iz radnog odnosa);
- stavljanje zaposlenika na raspolaganje;
- pravilnik o radu;
- kolektivni ugovor;
- reprezentivni sindikat;
- štrajk;
- nadzor nad primjenom propisa o radu.

(2) Radni odnosi državnih službenika:

- opće odredbe i izuzeća u primjeni;
- radna mjesta u državnoj službi;
- dužnosti i prava državnih službenika (dužnosti državnog službenika, prava državnog službenika, nespojivosti s dužnostima državnih službenika, sekretar s posebnim zadatkom, savjetnici);
- premještanje - interni i eksterni, zapošljavanje, ocjena rada i unapređenje državnih službenika (upražnjena mjesta, interno oglašavanje, javno oglašavanje, opći uvjeti za postavljenje državnih službenika, postupak zapošljavanja i postavljenje, probni period, ocjena rada, unapređenje, prekobrojnost);
- plaće i naknade (struktura i obračun plaća, naknada za privremeno obavljanje poslova, ostale naknade, plaćeno odsustvo, prava u slučaju prekobrojnosti);
- uvjeti rada (odsustvo i godišnji odmor, neplaćeno odsustvo i rad s nepunim radnim vremenom, stručno obrazovanje i usavršavanje);
- prestanak radnog odnosa (prestanak radnog odnosa državnog službenika, postupak za prestanak radnog odnosa, naknade u slučaju prestanka radnog odnosa, nepravilna postavljenja);
- disciplinska odgovornost državnog službenika (disciplinska odgovornost, disciplinski postupak, disciplinske mjere, krivični postupak, preventivna suspenzija);
- upravljanje državnom službom (institucije, ombudsmen, Agencija za državnu službu);
- Odbor državne službe za žalbe (osnivanje, sastav, postupak, nadležnosti).

Pravni izvori:

- Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05 i 48/05).
- Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06 i 32/07).

5. Kancelarijsko poslovanje u organima uprave

Gradivo:

- pojam, sadržaj i značaj kancelarijskog poslovanja;
- načela kancelarijskog poslovanja;
- značenje pojedinih termina u kancelarijskom poslovanju (akt, prilog, predmet, dosije, fascikl, pisarnica, arhiva);
- osnovne knjige evidencije u kancelarijskom poslovanju;
- pojam i značaj klasifikacionih oznaka predmeta i akata;
- primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje (signiranje) pošte;
- zavođenje akata (način i vrijeme zavođenja, prijemni štambilj);
- evidencija o predmetima i aktima (upisnik prvostepenih predmeta upravnog postupka, upisnik drugostepenih predmeta upravnog postupka, djelovodnik predmeta i akata, djelovodnik za povjerljivu i strogo povjerljivu poštu);
- dostavljanje predmeta i akata u rad (interna dostavna knjiga, prijem i otprema računa);
- rad službenika ovlaštenih za rješavanje predmeta i akata (prikupljanje podataka, sastavni dijelovi službenog akta, vraćanje riješenih predmeta u pisarnicu);
- razvođenje predmeta i akata;
- rokovnik predmeta;
- otpremanje pošte;
- pečati organa vlasti (namjena, oblik, sadržaj, izrada, čuvanje i upotreba, evidencije, nestanak i izrada novog umjesto nestalog pečata).

Pravni izvori:

- Odluka o kancelarijskom poslovanju ministarstava, službi, institucija i drugih tijela Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 21/01 i 29/03).
- Uputstvo o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja ministarstava, službi, institucija i drugih tijela Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 35/03 i 92/05).
- Zakon o pečatu institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/98 i 14/03).
- Uputstvo o načinu izrade, čuvanja, vođenja evidencije i uništavanja pečata institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 38/03).

6. Finansiranje institucija Bosne i Hercegovine

Gradivo:

- uopće o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine;
- budžet (izrada budžeta, dokument okvirnog budžeta, budžet regulatornog organa, donošenje budžeta, privremeno finansiranje);
- izvršenje budžeta (prikupljanje prihoda, rashodi, uravnoteženje budžeta, prestruktuiranje i preraspodjela, tekuća rezerva, prioriteti plaćanja);
- računovodstvo, izvještavanje i revizija;
- jedinstveni račun trezora;
- investiranje javnih sredstava;
- uopće o trezoru institucija Bosne i Hercegovine (budžet, trezor, jedinstveni račun trezora, primici);
- prikupljanje prihoda budžeta (odakle se prikupljaju i u kom procentu);
- funkcije trezora;

- administrativne takse (za šta se plaćaju i čime se utvrđuju);
- obaveza plaćanja takse (takseni obveznik, nastanak taksene obaveze);
- plaćanje takse prema vrijednosti predmeta;
- postupak sa podnescima i drugim spisima kod kojih nije plaćena taksa ili nije plaćena u dovoljnom iznosu (prijem direktno od stranke, prijem putem pošte, pokretanje postupka, izuzeće u primjeni);
- oslobađanje od plaćanja takse (postupci i stranke koji ne podliježu plaćanju takse);
- prisilna naplata takse, povrat nepravilno uplaćenih taksi, zastarjelost;
- prihodi, rashodi i rezerve budžeta (izvršenje prihoda budžeta institucija Bosne i Hercegovine, izvršenje rashoda budžeta institucija Bosne i Hercegovine);
- održavanje budžetske ravnoteže, izmjene i dopune budžeta;
- ciljevi, osnivanje, sastav i osnovni zadaci Centralne banke Bosne i Hercegovine;
- Upravno vijeće Centralne banke (sastav, mandat, izbor, smjenjivanje, nadležnosti);
- raspodjela čistog profita Centralne banke;
- monetarna funkcija i djelatnost Centralne banke;
- monetarna jedinica Bosne i Hercegovine.

Pravni izvori:

- Zakon o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 61/04).
- Zakon o trezoru ("Službeni glasnik BiH", broj 27/00).
- Zakon o administrativnim taksama ("Službeni glasnik BiH", br. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06 i 76/07).
- Zakon o Centralnoj banci BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 1/97, 29/02, 8/03, 13/03, ispravka 14/03, 9/05 i 76/06).
- Zakoni o izvršenju budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za pojedine budžetske godine.

7. Osnovi evropskih integracija

Gradivo:

- historijat evropskih integracija (osnivački ugovori i njihove tekovine);
- institucije Vijeća Evrope, njihove nadležnosti i sjedišta;
- Maastricht-ski ugovor i implikacije njegove primjene (trostuba konstrukcija Evropske unije);
- institucije Evropske unije, njihove nadležnosti, princip donošenja odluka i sjedišta institucija EU;
- proširenje Evropske unije (istorijat proširenja);
- Lisabonski ugovor (šta je suština novog ugovora);
- Kopenhagenski kriteriji, koji su i na šta se odnose;
- EU legislativa (primarna i sekundarna, harmoniziranje domaće sa legislativom EU);
- Monetarna unija;
- Bijela knjiga;
- programi pomoći (kako funkcionišu, zemlje korisnice);
- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (u kojoj se fazi nalazi Bosna i Hercegovina i koji koraci je očekuju).

Literatura:

Osnovni pojmovi evropskih integracija:

- Abeceda evropskih integracija.

- Hronologija evropskih integracija.
- Hronologija odnosa Evropske unije i BiH.

Prethodno navedeni materijal, u izdanju Direkcije za evropske integracije Vijeća ministara BiH, objavljen je na web stranicama Agencije za državnu službu www.ads.gov.ba ili Direkcije za evropske integracije www.dei.gov.ba.

DIO TREĆI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 6.

(Obaveza praćenja)

Članovi Stručne komisije za polaganje javnog ispita i kandidati se obavezuju da prate buduće izmjene propisa i drugih akata iz člana 4. ovog Pravilnika radi izrade i ažuriranja pitanja, odnosno pripreme ispita.

Član 7.

(Usaglašavanje pitanja)

Pitanja za polaganje javnog ispita sa opcijskim odgovorima unesena u bazu podataka Agencije za državnu službu, usaglasit će se sa odredbama ovog Pravilnika u roku od tri mjeseca od dana njegovog stupanja na snagu, odnosno u roku od tri mjeseca od imenovanja Stručne komisije za polaganje javnog ispita, propisane članom 10. Odluke o načinu polaganja javnog i stručnog ispita.

Član 8.

(Prestanak važenja propisa)

Danom stupanja na snagu ovog programa prestaje da važi Program polaganja javnog ispita za lica koja se postavljaju za državne službenike u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 24/03).

Član 9.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-02-1136/07
15. marta 2007. godine
Sarajevo

Direktor
Jakob Finci, s. r.